

Tanker på kirkebænken

Som nævnt i sidste nummer af Kirke & Sogn var fattigvæsenet det største problem for de nyoprettede sogneforstanderskaber. Med provst Høvring som formand var der ikke et eneste møde, hvor der ikke var problemer vedrørende fattigvæsenet på dagsordenen.

I 1847 blev en "omløberske" med sine 4 børn anvist til forsørgelse i pastoratet. Hun var blevet født i Ebdrup i 1800 "på gennemrejse". Hun og hendes børn blev omtalt som "nøgne og blottede for alle mulige nødvendigheder"! Provsten havde lejet en bolig til hende i Kolind for seks rigsdaler årligt. Det blev nu bestemt at et medlem af forstanderskabet, Poul Christensen Smed fra Skarresø skulle rejse til Aarhus og købe hvad der var nødvendigt til hendes forsørgelse. Det drejede sig bl.a om: To sengesteder, overdyner, hovedpuder, madrasser, et simpelt bord, to stole, 40 alen lærred til indvendig linned for hende og hendes børn, vadmæl til gangklæder, træsko, kakkellovn, samt ildebrændsel. I alt blev det 104 rigsdaler. Hertil kom omkostninger til helbredelse for fræt.

Ved et møde den 14. august 1847 oplystes det, at et kvindeligt fattigmedlem var blevet besvangret og nedkommet med en datter. Hun var krøbling og kunne ikke selv passe sit barn. Derfor bestemtes det, at gårdejer Jens Jepsen i Kolind skulle have årlig 1 td. og 2 sk. rug, 1 td. og 2 sk. byg og seks rigsdaler til hendes fornødne føde.

Der var store udgifter for kommunen vedrørende fattigvæsenet og man søgte da også flere gange Randers Amtsråd om økonomisk støtte, og den blev som regel givet.

Et andet emne som forstanderskabet behandlede var faren for ildebrand. Allerede i 1842 foreslog provst Høvring at man anskaffede en vandsprøjte til pastoratet. De øvrige medlemmer syntes det var en glimrende idé, men beboerne i sognene var imod tanken, så det blev ikke til noget.

Provst Høvring fik altså ikke sin vilje med dette forslag. Han var ellers vant til at få gennemført sine forslag, og han var den myndige leder i såvel åndelige som materielle anliggender, men også en speciel person, som der gik mange historier om.

En senere slægtning har fortalt om en episode ved et marked – sikkert i Maarup – da det foregik omkring 1840. "En melhandler fra Grenaa stod foran en tjæret port, da provst Høvring kom og ville ind. Handleren ville ikke flytte sig og udbrød at provsten jo kunne mane ham bort. De omkringstående var spændte på, hvad udfaldet ville blive. Provsten vidste jo godt at han ville blive til grin, hvis han veg udenom, så han tog et stykke kridt og tegnede et kors på porten over melhandlerens hoved og på begge sider af ham. Så greb han manden og kaste ham over sit hoved ned på vejen. Da han gik gennem porten spurgte han høfligt, om manden havde slået sig"!

Det er måske en historie, men den viser at det var en person man talte om. Hans tid som formand for forstanderskabet sluttede med hans død i 1848, og da blev proprietær Mønsted fra Ebdrup formand i et år. Han efterfulgtes af Jens Andersen Degn fra Kolind, men i 1850 kom præsterne tilbage som formænd, først pastor Jantzen og derefter pastor Danæus. Efter ham blev det så gdr. Rasmus Degn Jensen fra Bugtrup og det var slut med sognepræsterne som formænd.

Knud Jensen

Kilde:

Søren Pedersen, Enghøj, Kolind: "Kolind by og omegn".